

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2010 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SA – Jerzy Paszkowski

Sędzia SA – Urszula Wiercińska

Sędzia SO (del.) – Irena Piotrowska (spr.)

Protokolant: – sekr. sądowy Ewelina Murawska

po rozpoznaniu w dniu 16 kwietnia 2010 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa P L Z E S.A. w L

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o nałożenie kary pieniężnej

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

z dnia 26 czerwca 2009 r.

sygn. akt XVII AmE 154/08

oddala apelację.

Na oryginale właściwe podpisy.
Za zgodność z oryginałem stwierdzam
Sekretarz Sądowy

Uzasadnienie

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (URE) decyzją z dnia 24 lipca 2008r., wydaną po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej orzekł, że przedsiębiorstwo energetyczne L Z E S.A. nie wywiązało się w roku 2006 z określonego w art. 9a ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii lub uiszczenia opłaty zastępczej i wymierzył karę pieniężną w kwocie 3.938.000,00 zł, to jest w wysokości 0,726% przychodu z działalności koncesjonowanej osiągniętego w 2007r.

Od powyższej decyzji L Z E S.A. w L wniosły odwołanie i domagały się uchylenia zaskarżonej decyzji Prezesa URE w całości oraz wstrzymania jej wykonalności z uwagi na grożącą szkodę związaną z jej wykonaniem.

Pozwany wnosił o oddalenie odwołania.

Oświadczył, że po dokonaniu ponownej analizy akt sprawy oraz zarzutów zawartych w odwołaniu, nie znalazł podstaw do zmiany swojej decyzji z dnia 24 lipca 2008r.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oddalił wniosek powoda o wstrzymanie wykonania zaskarżonej decyzji, oddalił odwołanie oraz orzekł w przedmiocie kosztów procesu.

W motywach tego rozstrzygnięcia wskazano na następujące ustalenia faktyczne i ocenę prawną.

W roku 2006 powód dokonał sprzedaży na rzecz odbiorców końcowych 3.517.954,494 MWh energii elektrycznej, w tym 318.790,00 MWh energii elektrycznej zakupionej w ramach transakcji „na wymianę” za energię elektryczną wytworzoną w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła oraz zużytej na potrzeby własne przez Z

A „P” S.A.

Z A „P” S.A. nie zobowiązały się do dalszej odsprzedaży zakupionej w ramach transakcji „na wymianę” energii konwencjonalnej.

Powód do dnia 31 marca 2006r. umorzył świadectwa pochodzenia energii elektrycznej na 115.169,918 MWh.

Nie uzyskał i nie przedstawił Prezesowi URE do umorzenia świadectw pochodzenia energii elektrycznej na łączną ilość 11.476,443 MWh oraz nie uiścił opłaty zastępczej za tę ilość energii na konto Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Różnica pomiędzy wymaganym udziałem energii elektrycznej pochodzącej z odnawialnych źródeł energii w całkowitej rocznej sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym, a udziałem osiągniętym przez powoda wynosi 0,33%.

Pismem z dnia 16 kwietnia 2007r. Prezes URE zwrócił się do powoda o udzielenie informacji dotyczących dokonanej w okresie od 1 stycznia 2006r. do 31 grudnia 2006r. sprzedaży energii elektrycznej na rzecz odbiorców końcowych.

W pismach z dnia 7 maja 2007r. oraz z dnia 29 sierpnia 2007r. powód przekazał żądane informacje.

Prezes URE wszczął z urzędu postępowanie w sprawie wymierzenia powodowi kary pieniężnej w związku z ujawnieniem nieprawidłowości polegających na nieprzestrzeganiu obowiązku określonego w art.9a ust.1 ustawy – Prawo energetyczne.

W toku postępowania administracyjnego powód przedstawił swoje stanowisko, złożył wyjaśnienia i informacje dotyczące kwestii związanych z postępowaniem oraz przesłał

dokumenty istotne do zakończenia postępowania. Prezes URE zgromadził materiał dowodowy w celu wyjaśnienia okoliczności faktycznych i załatwienia sprawy.

Pismem z dnia 16 maja 2007r. Prezes URE zawiadomił powoda o zakończeniu postępowania administracyjnego i przysługującym mu prawie do zapoznania się z całością zebranego w sprawie materiału dowodowego i wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz złożenia ewentualnych uwag i wyjaśnień.

Powód w wyznaczonym terminie skorzystał z przysługującego mu uprawnienia i zapoznał się z zebraniem materiałem dowodowym.

Wydając zaskarżoną decyzję o nałożeniu na powoda kary pieniężnej Prezes URE stanął na stanowisku, że sprzedaż energii elektrycznej w ramach transakcji „na wymianę” należy traktować na równi ze sprzedażą energii elektrycznej konwencjonalnej odbiorcom końcowym w rozumieniu art.3 pkt.13a ustawy – Prawo energetyczne.

Zdaniem Sądu Okręgowego - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów odwołanie powoda nie było uzasadnione. Sąd ten zważył, że zgodnie z brzmieniem art.9a ust.1 ustawy – Prawo energetyczne, powód był zobowiązany do uzyskania i przedstawienia Prezesowi URE świadectw pochodzenia energii albo do uiszczenia opłaty zastępczej na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej co do 126.646,361 MWh energii elektrycznej.

Obowiązek ten nie został spełniony co do 11.476,443 MWh.

Odnosząc się do umowy nr 92/2005 zawartej przez powoda z Z A „Pi” Sąd ten wskazał, że sprzedaż energii elektrycznej dokonana w formie „na zamianę” jest skuteczna także w sytuacji, gdy energia elektryczna nie została przesłana odbiorcy (kupującemu).

Zdaniem Sądu I Instancji zawarcie przez powoda umowy nr 92/2005 można traktować jako sprzedaż dla odbiorcy końcowego zużywającego energię elektryczną na potrzeby własne.

W związku z tym zawarcie tego kontraktu prowadziło do zwiększenia ogólnej ilości energii elektrycznej stanowiącej podstawę, od której wyliczana jest wielkość obowiązku powoda określonego w art.9a ust.1 ustawy – Prawo energetyczne.

W ocenie Sądu Okręgowego Z A „P” S.A. były odbiorcą końcowym, gdyż zakupionej energii nie sprzedały kolejnemu nabywcy, a zużyły ją na własne potrzeby. Z tego powodu obowiązek określony w art.9a ust.1 ustawy – Prawo energetyczne istniał w odniesieniu do 11.476,443 MWh.

Powód nie uzyskał i nie przedstawił do umorzenia Prezesowi URE świadectw pochodzenia energii ani nie uiścił opłaty zastępczej co do 11.476,443 MWh. Zdaniem tego Sądu takim postępowaniem powód naruszył art.9a ust.1 ustawy – Prawo energetyczne.

Sąd I Instancji zaznaczył, że odpowiedzialności powoda za to naruszenie nie może uchylać treść pisma Prezesa URE z dnia 14 czerwca 2005r. Pismo to dotyczyło jedynie dopuszczalności zawierania transakcji "na wymianę" przez przedsiębiorstwo energetyczne w celu wykonania obowiązku zakupu energii elektrycznej w skojarzeniu z energią ciepłą ale nie zwalniało z obowiązku określonego w art.9a ust.1 ustawy – Prawo energetyczne.

Sąd Okręgowy-Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wskazał, że skoro doszło do naruszenia przez powoda obowiązku określonego w art.9a ust.1 ustawy – Prawo energetyczne, Prezes URE, stosownie do brzmienia art.56 tej ustawy, był zobligowany do wymierzenia kary pieniężnej.

Przewidziana w tym przepisie kara ma charakter obligatoryjny.

Stopień winy powoda oraz jego należyta staranność mają wpływ na ustalenie wysokości tej kary.

W ocenie Sądu I Instancji powód nie zachował reguł należytej staranności. Podkreślono, że powód jest profesjonalnym przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą wymagającą uzyskania koncesji.

Od profesjonalisty wymaga się znajomości przepisów prawa oraz działania w zgodzie z tymi przepisami.

Sąd ten podzielił ocenę Prezesa URE zarówno w odniesieniu do winy powoda, jak i co do stopnia szkodliwości społecznej czynu.

Okoliczność, że powód już był karany przez Prezesa URE za niewykonywanie obowiązków nałożonych ustawą, też powinna mieć wpływ na wysokość wymierzonej kary. Z uwagi na to, że nałożona kara pieniężna stanowi 0,726 % przychodu z działalności koncesjonowanej powoda w 2007r., jej wysokość nie mogła być uznana za wygórowaną.

Apelację od tego wyroku wniósł powód przedstawiając następujące zarzuty:

1. naruszenia prawa materialnego, a to:

- art.535 k.c. i art.155 § 2 k.c. poprzez przyjęcie, że do zawarcia umowy sprzedaży energii elektrycznej dochodzi do wywołania skutku w postaci przejścia prawa własności do przedmiotowej energii,
- art.9a ust.1 i art.56 ust.1a i 6 ustawy-Prawo energetyczne poprzez ustalenie, że powodowa spółka nie wypełniła w całości obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii oraz poprzez nałożenie zbyt surowej kary,

2. naruszenia ogólnych zasad postępowania administracyjnego, a to:

- art.7, art.8 i art.9 k.p.a. poprzez nie wzięcie ich pod uwagę przy rozstrzygnięciu, podczas gdy doszło do naruszenia tych przepisów,

3. naruszenia prawa procesowego, a to:

- art.235 i art.236 k.p.c. poprzez brak przeprowadzenia wnioskowanego dowodu o wystąpieniu do Z A „P ” S.A. o informację jakie było zapotrzebowanie technologiczne na energię elektryczną ich zakładu w 2006r. i w jaki sposób zostało pokryte,

- błąd w ustaleniach faktycznych mających decydujący wpływ na treść wyroku oraz niewłaściwą ocenę zgromadzonego w sprawie materiału, w szczególności poprzez przyjęcie, że sprzedaż na wymianę była sprzedażą dokonaną na rzecz odbiorcy końcowego.

Wskazując na powyższe zarzuty powód wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i uchylenie zaskarżonej decyzji Prezesa URE w całości oraz zasądzenia na rzecz powoda kosztów procesu e w e n t u a l n i e o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I Instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie jest zasadna i dlatego nie mogła odnieść skutku.

Podniesione w apelacji zarzuty naruszenia prawa materialnego nie są trafne.

Sąd Apelacyjny stwierdza, że zgodnie z treścią art.155 § 2 k.c. jeżeli przedmiotem umowy zobowiązującej do przeniesienia własności są rzeczy oznaczone tylko co do gatunku, do przeniesienia własności potrzebne jest przeniesienie posiadania rzeczy. To samo dotyczy wypadku, gdy przedmiotem umowy zobowiązującej do przeniesienia własności są rzeczy przyszłe.

Należy jednak mieć na uwadze, że przeniesienie posiadania, o którym mowa w art.155 § 2 k.c. może nastąpić w jakikolwiek sposób przewidziany przez prawo (por. art.348 – art.351 k.c.)

W niniejszej sprawie powód zawarł z Z A „P ” S.A. aneks nr 1 do umowy sprzedaży energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła i zakupu energii elektrycznej konwencjonalnej, w którym strony tej umowy ustaliły harmonogram dostaw energii elektrycznej w 2006r. w rozbiciu na kolejne miesiące. Na mocy umowy powód zobowiązany był do wydania określonej w tej umowie ilości energii elektrycznej konwencjonalnej w konkretnym miesiącu, zaś Z A „P ” S.A do jej odbioru.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny zważa, że wbrew zarzutom strony skarżącej spełnione zostały przesłanki, o których mowa w art.155 § 2 k.c. oraz nie doszło do naruszenia regulacji zawartej w art.535 k.c.

Co do zarzutu naruszenia przez Sąd I Instancji art.9a ust.1 i art.56 ust.1 i 6 ustawy – Prawo energetyczne Sąd Apelacyjny zważa, że także nie zasługuje on na uwzględnienie.

Stosownie do brzmienia przepisu art.9a ust.1 wymienionej ustawy przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej lub jej obrotem i sprzedające tę energię odbiorcom końcowym, przyłączonym do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jest obowiązane w zakresie określonym w przepisach wydanych na podstawie ust.9: 1) uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki świadectwo pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii albo 2) uiścić opłatę zastępczą.

Przepisy wydane na podstawie ust.9 to obowiązujące wówczas rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 19 grudnia 2005r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej oraz zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii (Dz.U. Nr 216, poz. 2187 ze zm.) .

Jak wynika z ustaleń faktycznych powód był zobowiązany do uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia lub uiszczenia opłaty zastępczej na wartość odpowiadająca 126.646,361 MWh, co stanowiło 3,6 % udziału energii odnawialnej w wykonanej całkowitej rocznej sprzedaży energii elektrycznej przez powoda odbiorcom końcowym. Powód do dnia 31 marca 2006r. umorzył świadectwa pochodzenia na ilości energii równej 115.169,918 MWh. Nie zostały przedstawione do umorzenia świadectwa pochodzenia na brakującą ilość energii ani nie uiszczono opłaty zastępczej.

W cenie Sądu Apelacyjnego ustalenia te są prawidłowe zaś poczynione przez Sąd I Instancji wnioski co do naruszenia przez powoda art.9a ust.1 ustawy – Prawo energetyczne są trafne.

Wobec stwierdzenia naruszenia przez powoda art.9a ust.1 ustawy-Prawo energetyczne musiała zostać nałożona kara pieniężna.

Zgodnie z brzmieniem art.56 ust.1a powołanej wyżej ustawy karze pieniężnej podlega ten, kto nie przestrzega obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia albo nie uiszcza opłat zastępczych.

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko wyrażone przez Sąd I Instancji, że kara ta ma charakter obligatoryjny i Prezes URE zobowiązany jest ją nałożyć w przypadku stwierdzenia popełnienia wymienionych w tym przepisie przewinień.

W ust.6 art.56 wskazane są kryteria jakimi winien kierować się Prezes URE ustalając wysokość kary pieniężnej, są to: stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego wysokość kary pieniężnej została prawidłowo ustalona przez Prezesa URE.

Uwzględnia stopień zawinienia powoda, stopień szkodliwości czynu oraz poprzednią karalność za nieprzestrzeganie obowiązku zakupu energii odnawialnej.

Kwota wymierzonej kary w wysokości 3.938.000,00 zł stanowi 0,726 % przychodu z działalności koncesjonowanej powoda w 2007r.

W ocenie Sądu Apelacyjnego trafnie Sąd Okręgowy – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał że wysokość tej kary nie jest wygórowana.

Stosownie do treści art.56 ust.2a pkt.1 ustawy – Prawo energetyczne kara ta nie mogła być niższa niż kwota nieuiszczonej przez powoda opłaty zastępczej pomnożonej przez współczynnik 1,3. Należna opłata zastępcza wynosiła 2.754.346,32 zł, zatem minimalna wysokość obliczonej w ten sposób kary stanowiła kwotę 3.580.650,21 zł.

Odnosząc się do zarzutów naruszenia przez Sąd I Instancji ogólnych przepisów postępowania administracyjnego Sąd Apelacyjny stwierdza, że nie są one zasadne.

Postępowanie administracyjne w sprawie wymierzenia kary pieniężnej powodowi w związku z ujawnieniem nieprawidłowości polegających na nieprzestrzeganiu w roku 2006 określonego w art.9a ust.1 ustawy – Prawo energetyczne obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw pochodzenia energii

elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii lub uiszczenia opłaty zastępczej zostało wszczęte z urzędu przez Prezesa URE w dniu 5 listopada 2007r. (k.90 akt administracyjnych).

Kolejne czynności podejmowane przez organ administracyjny w tym postępowaniu odpowiadały proceduralnym wymogom określonym w kodeksie postępowania administracyjnego. Zakreślane były stosowne terminy procesowe, udzielano pouczeń, umożliwiony był wgląd w akta tego postępowania oraz zapewniono możliwość czynnego udziału w tym postępowaniu.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego powoływanie się przez stronę skarżącą na treść pisma Prezesa URE z dnia 14 czerwca 2005r. w sprawie dopuszczalności zawierania tzw. umów „na wymianę” nie mogło odnieść żadnego skutku, gdyż nie dotyczy niniejszego postępowania administracyjnego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego zarzuty naruszenia prawa procesowego także nie zasługują na uwzględnienie.

Wbrew podniesionym w apelacji zarzutom ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie zostały przez Sąd I Instancji poczynione prawidłowo.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy dawał dostateczne podstawy do uznania, że spółka Z A „P ” S.A. za odbiorcę końcowego. Z A: „P ” S.A. zużyły zakupioną energię na potrzeby własne i dlatego stały się wobec powoda odbiorcą końcowym.

Sąd Apelacyjny zważa, że zanim zostało wszczęte przez Prezesa URE postępowanie administracyjne w sprawie nałożenia na powoda kary pieniężnej Prezes URE prowadził z powodem korespondencję zmierzającą do ustalenia wielkości całkowitej sprzedaży energii elektrycznej, wielkości sprzedaży dla odbiorców końcowych, wielkości sprzedaży dla pozostałych odbiorców, wolumenu umorzonych świadectw pochodzenia oraz wolumenu energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła sprzedanej odbiorcom końcowym (K.1- 89 akt postępowania administracyjnego). To na tym etapie sprawy powód powinien był wykazać jakie było zapotrzebowanie technologiczne na energię elektryczną Z A

„P” S.A. w 2006r. i w jaki sposób zostało pokryte, a nie dopiero w postępowaniu przed Sądem Okręgowym.

Mając to wszystko na uwadze zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego-Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie jako zgodny z prawem i znajdujący uzasadnienie w prawidłowych ustaleniach faktycznych musiał się ostać.

Apelacja powoda wobec braku uzasadnionych zarzutów nie mogła odnieść skutku.

W świetle powyższego na podstawie art.385 k.p.c. oddalono apelację.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art.98 k.p.c. w zw. z art.108 § 1 k.p.c.

Na oryginale właściwe podpisy.
Za zgodność z oryginałem stwierdzam
Sekretarz Sądowy